

Cena numeru 15 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dąnowskiego 5
Telefon Redakcji 398
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 3-50

Typografia 80 groszy

Zaprawa 7 złotych

Wychoć oddzielenie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Robi się przesilenie

P. Grabski ma nosa. Poczuł on, że niewiele przyjadzie posłów do Warszawy niiby po odbiór drł kryją w sobie niebezpieczeństwo dla jego egzystencji ministerjalnej. Wie on do brzo, że są pewni ludzie i pewne grupy, którym zależy na wywołaniu przesilenia jako jedynego okazji do urczywienia ambitywnych marzeń. To też P. Grabski, uważając, że w tej chwili nie może ustąpić, broni się. Na pomysł zwołania konwentu senjorów czy konferencji przewodniczących klubów odpowiedział stanowczem albo — albo: albo zamiar taki zostanie zaniechany, albo on wyciągnie konsekwencje.

Inicjatorzy tej przetrzyskiej gry cofnęli się. A któż są ci inicjatorzy? Odpowiedzi na to pytanie należy szukać w niedalekiej przeszłości: ci, którzy stracili władzę, podającą jej namiennictwo i nawiązującą z powrotem zerwane nici.

P. Witos obraduje ze swym klubem, p. Głabieński ze swoim zarządem, p. Korfanti rchł kampanię w swych organach, a ci właśnie trzy panowie byli czołowymi ludźmi gabinetu, znanego pod niezaszczyną nazwą rządu chjeno-Piasta.

Nic w tem dziwnego, że ludzie ci przygotowują sobie drogę powrotną do rządów. To leży w ich interesie i wolna gra sił, jaka jest podstawą parlamentaryzmu, daje im prawo do ubiegania się o reprezentowanie swej siły tam, gdzie ona może najswobodniej działać t. w. rządzie. Dziwniejszem natomiast jest, że w tej grze biorą udział ludzie, których urząd powinien im nakazać zupełną bezstronność wobec wszelkich intryg politycznych.

P. marszałek Sejmu Rataj wyszedł z obozu plastowego, ale na swym wysokim urzędzie nie może ujawniać swych sympatyj lub antypatyj partyjnych. P. Rataj nie przyjął ręki do wywołania przesilenia, broń Boże, tylko mówi, że przesilenie będzie. Jeżeli tak autoritarny człowiek oświadcza, że przesilenia nie robi się przed i w czasie batalii (rozumiemy należy w czasie walki o złotego), to logicznie z tego można wyciągnąć wniosek, że przesilenie można zrobić po rozegraniu tej batalii. Będzie więc przesilenie po zebraniu się Sejmu, może zaraz, może w kilka tygodni potem.

Przeszło pokutuje w pamięci tych ludzi, przeszłość wspaniała, kiedy rżni natomiast czcokowi „politycy” byli ministrami i odgrywali rolę generałów. Przeszło ta nauczyła ich jednak ostrożności i — konspiracji. Zawarto w Lanckorońce pakt, który ujawnił się w Sejmie w maju 1923 r., teraz przygotowuje się względnie odnowa się ten pakt w innym miejscu, w miejscu, w którym zbierają się ludzie z całej Polski, w miejscu już sama swa nazwa predestynowanemu do kopania pod kimś dołków.

W pierwszych dniach bm. jżdzą się w Zakopanem wypożyczeni z Warszawy wystąpieniem p. Grabskiego, przywódcy chjeno-Piasta, aby pakt lanckoroński odnowić jako pakt zakopiański, pakt mający być powtórzeniem zaskł z r. 1923. A mają oni obecnie więcej powodów niż wtedy do ubiegania się o władzę, więcej choćby z tego powodu, że mogą polecić swej chęci wywarła zenuity na człowieka, który w ostatnich czasach okazał zbyt mało zrozumienia dla ich specjalnych interesów.

Z spośchem zastanawiającym p. marszałek Sejmu wyjechał do Zakopanego. O tem opinia publiczna zwała niejako urzędowo poinformowana. Inni udziałowcy przyszłego rządu mają przybyć tam „incognito”, jako że każdemu wolno spędzić ferie, gdzie mu się po-

doba. Tamtejszy grunt jest tak samo sprzyjający dla spania umowcy, jak nini był grunt lanckoroński. Nie zabraknie nawet p. Hammerlinga, który tym razem może się nazywać inaczej.

Przystępuje się tedy do dzieła w przewidywanu, że to usuniecie bodaj z grubszą obecną trudnością przez p. Grabskiego będzie można objąć jako tako uporządkowane dziedzictwo. A jest to konieczne ze względu na — bezrobocie kilku ludzi, którzy nie lubią bezczynnie chodzić po świecie. Czy jest to robota wystarczająca dla p. Witosa urządzać uroczystości reymontowskie, podczas gdy inni robią wielką politykę? Czy przyłemie jest p. Głabieński widzieć przy robocie p. Stanisława Grabskiego, a samemu być tylko posłem na wy czasach? Czy p. Korfanti może się spokojem odbywać tury Warszawą-Wiednią-Pragę, gdy banki jego się chwieją, deficyt jego pism rośnie, a p. Grabski głuchy jest na prośbę o pomoc? Wszystkie bolesci i żale zbiorą się w Zakopanem, aby szukać ujęcia dla wstrzymanego długowięcności obecnego rządu pędu do pracy; aby nabrać werwy do stoczenia jawnej walki albo zainicjowania kuluarowej intrygi, zapomocą której nastąpi tak ułobiona w kołach endekich „wymiana mózgów”, a przynajmniej innych części ciała dla wypełnienia roli ministerjalnych tak dobrze, jak je wypełniają obecni ich posiadacze.

Myślałby ktoś, że taka kooperacja Witosa-Głabieńskiego-Korfantego jest niemożliwa, ponieważ trzech ci działacze w ostatnich miesiącach poróżnili się do tego nawet stopnia, że organa p. Korfantego były w ciągłej wojnie z organami endecji i naodwrot. To nie szkodzi; można sobie nawiązać, a potem dać sobie bzu — na trupie wspólnego wroga. — Chadeja na śmierć i życie związana jest ze swymi byłymi sojusznikami, szczególnie, na ostatnim swym występie podczając strakru metalowców w Warszawie. Czy przylazienie się chadeków do komunistów nie miało — poza chęcią skłócenia PPS — wyraźnego ostrza przeciw rządowi, aby mu w czasie przesilenia walutowego przysporzyć nowe trudności, aby wywołać ogólne zaniepokojenie, w którym rząd mógł łatwo utonąć?

Zamiary są znane i Polska wie, czego się ma w najbliższej przyszłości spodziewać. Nie wiadomo, czy w jesieni przesilenie gospodarcze odbędzie się, czy nie. A Głabieński przetrzeł to na września. W każdym razie szum do rządu przygotowało się i będzie niewątpliwie z nalehnością cechująca wszystkie stworzenia pchające się do koryta. Ano, niech próbują rządzić. Pamiętajmy wszyscy, jaki był rezultat rządów tychsamych ludzi przed dwoma laty; pamiętamy ich niepożądane postępowanie, którego następstwem był strak w całym państwie i krwawy wtorek w Krakowie. Jeżeli ci ludzie chcą jeszcze raz wydać kraj pod noż, niech zawierają pakt w Zakopanem. Niech tylko pamiętają, że jest przysłowie: to pod kim dolki kopie...

Dalsze narady finansowe Rady ministrów

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 3 września. W dniu dzisiejszym toczyły się w dalszym ciągu narady rządu dotyczące kredytów zagranicznych dla Polski oraz eksportu towarów. Na naradzie też rząd zajmował się również polityką fi-

nanową Banku polskiego i banku gospodarstwa krajowego. Między innymi była rozważana sprawa oświadczenia małwarskiej w Lwowie. Nie jest wykluczone, że w związku z tem nastąpią zmiany personalne na kierujących stanowiących w oddziale Banku polskiego we Lwowie.

Wstępne narady nad paktem gwarancyjnym

London, 3 września (PAT). Wczorajsze narady rzezczonawców prawników poświęcone były kwestii arbitrażu i sprawom z tem związanym. Chodzi tu o wypadki, w których mialby zastosowanie arbitraż oraz o procedurę. Tuteliszko ka iwaniednie oświadczyć, że przebieg narad jest pomyślny.

Genewa, 3 września (PAT). Briand, Chamberlain i Vandervelde odbyli wczoraj konferencję.

NAD CZEM RADA PRAWNIKÓW

London, 3 września (PAT). O odbywmy w toku plenarnem zebraniu prawników szwajcarskich, pod przewodnictwem Ciesla Hursta, w obecności przedstawiciela Włoch, Piliottiego, dzienniki donoszą, że szwajcarscy prawnicy zapoznali na tem posiedzeniu przedstawiciela niemieckiego z projektem paktu, będącym wynikiem obrad Chamberlaina z Briandem. Wymiana poglądów potwra jeszcze dwa do trzech dni. Zebranie prawników nie również przewidzianego żadnej uchwały, przekazuje jedynie rezultat swych obrad jako materiał informacyjny poszczególnym rządom, których ministrowie zagraniczni wraz ze Sressemannem ustala tekst paktu do dnia 15 bm. na konferencji, która prawdopodobnie odbędzie się w Lugano, z udziałem Mussoliniego.

NIEMIECKI PUNKT WIDZENIA

Parý, 3 września (PAT). Gaus, delegat niemiecki na konferencji prawniczej w Londynie, oświadczył na wczorajszym posiedzeniu, że wszelkie uchwały, dotyczące zastosowania sankcji w Europie wschodniej i w strefie nadreńskiej, winny być zastosowane Litze narodów, aby zapobiec pon-

wianu się jakiegokolwiek akcji odosobnionej. Niemcy zczytywały sobie nawet interwencję Anglii i a wypadek, gdyby zamierzona była nowa okupacja. Wszelka akcja ze strony Francji wobec Niemiec winna być uzależniona od procedury Ligi narodów. Arbitraż nie powinien być przymuszony.

SZCZEGÓŁY NARAD TRZECYCH MINISTRÓW

Genewa, 3 września (PAT). Na wczorajszych naradach, które się toczyły między Briandem, Chamberlainem i Vanderveldem, oświadczył belgijski minister spraw zagranicznych Vandervelde, że z wyników ich jest bardzo zadowolony. Mówiono o podstawach paktu gwarancyjnego. Minister zaznaczył, że tego rodzaju kwestie należy omawiać ustnie, wymiana not jest środkiem marnym. Vandervelde stwierdził, że między gabinetami w Paryżu, Londynie i Brukseli panuje zupełna jednomyślność i że wszystkie trzy gabinety zdają się do perfekcyj, aby dojść do pomyślnych rezultatów w sprawie paktu gwarancyjnego. Pakt, który został wypracowany w Londynie, nie ma być bynajmniej Niemcom narzucony. Niemcy będą miały sposobność pertraktacji i uczynienia ważnych propozycji.

Wyjazd prezydenta Rzeczypospolitej do Poznania

Warszawa, 3 września. (Tel. wł. „Nap”). W sobotę 12 bm. wyjeżdża prezydent Rzplitej do Poznania, gdzie weźmie udział w uroczystym obchodzie 900-letniej koronacji Bolesława Chrobrego. W czasie swego pobytu w Poznaniu prezydent uda się również do Gniezna.

Zakończenie obrad Kongresu Międzynarodówki

(Korespondencja własna „Naprzodu”)

Marsylja, 28 sierpnia.

Dzień wczoraj był szóstym i ostatnim dnem obrad. Obyły się aż trzy posiedzenia plenarne, o godzinie 10.30 rano, o 4 popołudniu i o 9.30 wieczorem. Przedpołudniem w sposób bardzo wyżej pracowali komisje pokojowe i wschodnia, ta ostatnia zakończyła swe prace dopiero po godz. 4 popołudniu.

Na posiedzeniu przedpołudniowym przewodniczył tow. Wibaut, burmistrz Amsterdamu i senator holenderski. Odczytano dwa telegramy popołowi, m. l. od p. o. p. a. Mario Bergame, który w imieniu włoskiej partii republikańskiej deklaruje swą całkowitą solidarność z Międzynarodówką, od socjalnej demokracji zagłębia Saary i od tow. Pawła Axelroda.

ORGANIZACJA I SYSTEM WKŁADEK

Tow. Fryderyk Adler przedstawia wyniki obrad komisji, która obradowała w sprawach organizacji i systemu wkładek. Wnioski dotyczą zmian § 6, 8, 9, 19, 22, 23 i 24 statutu Międzynarodówki. Według tych wniosków, zwoływanie kongresów Międzynarodówki jest rzeczą ezekutywną, o ile kongres sam nie oznaczy daty następnego kongresu. Kongresy mają się odbywać najmniej co 3 lata, w razie potrzeby ze względu na sytuację polityczną, ezekutywna może zwołać kongresy wcześniej, niż to postanowił kongres poprzedni. Maksimum delegatów jednej partii podniesiono do 60, maksimum liczby głosów do 40. Dalszy wniosek proponuje, by ezekutywna wyznaczyła komisję administracyjną, złożoną z przewodniczącego ezekutywną, sekretarzy i skarbników SMR, członka ezekutywną z tego kraju, w którym sekretariat ma swą siedzibę oraz innych członków wyznaczonych przez ezekutywną. Szereg dalszych postanowień dotyczy systemu wkładek, ostatnia propozycja postanawia, by trzech kongres SMR odbył się w roku 1927.

W dyskusji zabrał głos tow. Grumbach z Francji, który przedstawia trzy projekty: 1) aby w każdej partii zorganizowano specjalny sekretariat dla stałego wzajemnego informowania się różnych partii Międzynarodówki, 2) ażeby socjalistyczne frakcje parlamentarne różnych krajów wzajemnie stałyby informowały się o swym działalności, 3) ażeby zorganizowała międzynarodowa socjalistyczna służba prasowa. Temi ważnymi sprawami powinien zająć się sekretariat Międzynarodówki. Tow. Williams z Anglii składa sprawozdanie z konferencji prasy socjalistycznej; o konferencji tej donoszą Wam w liście osobnym. Wnioski komisji organizacyjnej zostały jednomyślnie uchwalone, równie jednomyślnie przyjęto rezolucję w sprawie bezrobocia.

KAPITALIZM A WOJNA

Popołudniu i wieczorem przewodniczyli tow. Paweł Faure, sekretarz generalny partii francuskiej i tow. Henderson, tow. Wibaut, jako przewodniczący i sprawozdawca komisji pokojowej, przedkłada rezolucję, na która komisja po szeregu długich posiedzeń zakończonych we środę nad ranem, jednomyślnie się zgodziła. Referent analizuje rezolucję, etap po etapie, przedstawia wymowne okropności wojny, stwierdza, że po wojnie zwycięzcy i neutralni są w tem samym położeniu co i zwyciężeni. Obowiązkiem Międzynarodówki jest wszelkimi sposobami oprzeć się wojnie. Stródkie to wskazuje rezolucja komisji, mówca prosi więc delegatów, by przyjęli ją bez wahania; będzie to dobry uczynk dla ludzkości i pokoju.

Na trybunie pojawia się po kolei szereg mówców. Wszyscy mają pewne zastrzeżenia, ale wszyscy opowiadają się za rezolucją i w imieniu swych delegatów przyznają jej na głosować.

Pierwszy przemawia tow. Henderson. Wyraża on zadowolenie delegacji angielskiej z doświadczenia z jego w najwłaśniejszej sprawie jaką zajmował się kongres. W komisji wyłoniły się pewne różnice poglądów. W debacie były one tylko mowa wojny o pokój, który jest wspólnym celem. Delegacja angielska pragnie Lić narodów, która była by pełnym zwłazkiem wszystkich krajów, zwłazkiem opartym na sprawiedliwości i dobrej woli. Zapewne, rezolucja nie rozwiązuje trudności w sposób ostateczny. Kiedy pakt gwarancyjny będzie dostatecznie znany, Międzynarodówka i przedstawiciele zainteresowanych partii zbiorą się ponownie, przestudiują go i niewątpliwie osiągną jednomyślnie. Protokół genewski nie umarł, zasady, które go natychmiast są zasadami Międzynarodówki. Partia praca będzie pracowała usilnie nad osiągnięciem naszego ideału. Coraz bardziej zbli-

żamy się do trwałego pokoju, i pozdrawiam go w imieniu Partii pracy — kończy Henderson.

Tow. dr. Breitscheid oświadcza, że delegacja niemiecka będzie głosowała za rezolucją komisji — Stwierdza on różnicę między kongresami przedwojennymi i po wojennymi. Przed wojną kongresy Międzynarodówki ograniczały się do ogólnego stwierdzenia naszych zasad. Dnia wszystkie nasze partie są bardziej zwarte i mocniejsze, zasady przesyły tu w krew i nie mówimy już o zasadach gdyż są, czemś samem przez się zrozumiałem. — Dziś stolimy twarzą w twarz wobec wszystkich problemów życia ludów i trzeba — nie tracąc nic z zasad — dać odpowiedź na te problemy, trzeba przystosować Międzynarodówkę do tego nowego bytu i trzeba, by była ona żywa i czynna we wszystkich pracach międzynarodowych. Liga narodów, która jest dziełem bardzo pozytywnym dla sprawy pokoju, nie będzie dziełem doskonałym, dopóki nie udoskonalą jej socjaliści. Wskoczą tow. Breitscheid stwierdza znakomitą łączność między socjalistami francuskimi a niemieckimi i podzwiera tę łączność. Długotrwałe odisksy zakończyły pełną życia mowę.

Tow. Lenn Blum w krótkiej mowie dziękuje i gratuluje uczestnikom kongresu za ich pilność i pracowitość i wyśławia jednomyślnie, z jaką przyjęto rezolucję, co jest zasługą podkomisji referentów. — Wskazuje, że Henderson przedkładał wniosek, który dobiegł żywej rądy, — Znakomitą zgodą i harmonią w wszystkich sekcjach Międzynarodówki jest wspaniałe widowisko. Tu jest największa szansa pokoju dla świata zagrożonego wojną, tu największa nadzieja przy szłego ustroju socjalistycznego.

Tow. Turatli (Włoch) imieniem kilku małych partii wyraża zastrzeżenie co do formy, że rezolucja za mało ceduje myśli marksizmu i że jest niezbyt dyfuzyjna. Po przeczytaniu tych zastrzeżeń, Turatli oświadcza, że oboma reklam będzie się opowiadał za rezolucją dla dobra socjalizmu i Międzynarodówki.

Tow. de Brouckere, imieniem delegacji belgijskiej, entuzjastycznie wita rezolucję akcji a nie słów. Nad dyskusją góruje tu myśl robotnicza, cała bowiem myśl robotnicza zwraca się ku idei pokoju. Mimo wszystko, protokół genewski nie uumarł. Zwroćmy swe wysiłki ku realizacji akcji, którą każdy lekiem ku produktowi. Będziemy realizować jedność swej akcji o pokój, która odrazem się z całą siłą klasa robotnicza, z siłą, według słów Anatola France — drzewa, która wiosna się zieleni (Zywie oklaski).

Rezolucja w sprawie pokoju została uchwalona jednomyślnie.

MAROKKO

Na wieczornem, ósmym z rzędu i ostatnim posiedzeniu, tow. Besteiro z Hiszpanji referował sprawę wojny marokańskiej.

Lud hiszpański od lat 15 cierpi cierpko z powodu wojny marokańskiej, do której bez jego woli zmógł go rząd. Od tego socjalist hiszpański usiłują wraz z towarzyszymi francuskimi i angielskimi oprzeć się awanturze marokańskiej. Rezolucja nareszcie jest pondekard dziełem przypadku i nie jest należycie przemyślana. — Towarzysze angielscy, francuscy i hiszpańscy zgodzili się jednak na szereg punktów i proszą o uchwalenie rezolucji. Istnieje różnica między poglądami francuskimi a hiszpańskimi na wojnę w Maroku; położenie tworzysz hiszpańskich jest cięższe, ale rozwiązanie problemu z punktu widzenia hiszpańskiego jest łatwiejsze. W rezolucji zajęliśmy stanowisko międzynarodowe.

Kierownictwo wojny leży w rękach generałów, którzy uważają za kwestię swego prestiżu, by sam kierował wojną, bez kontroli parlamentarnej. Ta wojna domowa, w jaki sposób obchodzić się z prawem samostanowienia narodów. Protestujemy przeciw tainości warunków pokojowych. Energetycznie przeciwstawiając się postępowaniu rządu francuskiego i hiszpańskiego, musimy jednak przypisać określona odpowiedzialność rządowi angielskiemu. Anglii, pewnego czasu odmawia wyrażenia pryncipi do Maroka, ale gdzie się, że rząd angielski pcha inne krajce do wojny w Maroku, aby potem osłaniał z niej zyski angielski kapitalizm. Apeluemy więc do towarzyszywo angielskich, by przeciwstawili się tej robotcie. Od roku 1880 (układ marokański) i 1905 (układ w Algierze) kwestia marokańska jest problemem międzynarodowym, to też Międzynarodówka socjalistyczna musi zwalczać tę wojnę w drodze akcji międzynarodowej. Domagamy się zaniechania operacji wojennych i wszczęcia rokowań pokojowych. — W obecnych warunkach tylko Liga narodów może

podjąć się pośrednictwa pokojowego i nie sadzić, by była do tego instytucja zbyt młoda. Rezolucja w tym duchu powziwała komisja pokojowa i uchwalenie jej przez kongres będzie rzeczą pożyteczną. Musimy zapobiec dalszemu rozlewowi krwi i postarać się o ostateczne i pokojowe rozstrzygnięcie w naszym duchu. (Okłaski).

Rezolucję w sprawie marokańskiej przyjęto jednomyślnie.

SPRAWA KOLONIALNA

Tow. Pierard, poseł belgijski, stwierdza, że kwestia kolonialna zajęła się ściśle z kwestią pokoju, jest więc słusznym, by rozważyć tę sprawę. Jeszcze przed 20 laty na kongresie Międzynarodówki w Stuttgarcie Van Kol bronił zasady, że nad kwestią kolonialną nie można przejść do porządku dziennego. My socjaliści nie możemy zająć stanowiska tylko negatywnego, musimy dać pozytywne wskazania. Problem kolonialny jest międzynarodowy, i Międzynarodówka ma obowiązek nie pominąć żadnego problemu z zawiązaniem omy. Delegacja francuska przyłącza się do zdania, że najbliższy kongres powinien zająć się problemem kolonialnym.

Uchwalono jednomyślnie wniosek następujący. „SMR postanawia postawić kwestię kolonialną na porządku dziennym następnego kongresu międzynarodowego”.

KWESTIA WSCHODNIA

Zabiera głos tow. Otto Bauer (Austria), by przed stawić rezolucję, uchwaloną przez komisję wschodnią. Dłuższego referatu tow. Bauera wysłuchano wśród olbrzymiego zainteresowania. Zabrał jeszcze głos tow. Brouckere imieniem 12 partji, m. l. PPS, by sformułować pewne zastrzeżenia co do rezolucji, poczem rezolucję w kwestji wschodniej jednomyślnie przyjęto, wśród długotrwałych oklasków.

NASTĘPNY KONGRES W LONDYNIE

Tow. Henderson powstaje, by wygłosić mowę pogotulną. Delegaci zbliżają się do estrady, odczuwają ją zwartym półtłem. Tow. Henderson w przemówieniu pełnym humoru dziękuje partji francuskiej i federacji Bouches-du-Rhône za zaproszenie kongresu do Marsylii, szczególnie dziękuje tow. Leonowi Bonowi za jego pracę około organizacji kongresu. Przewodniczący dziękuje dalej twarzom zwiastującą tow. i tace Pollack. Praca twarzów była wyjątkową, dokonali oni 120 przełączników na plenum i w komisjach. Dziękuję dalej obu sekretarzom międzynarodowym — tow. Tomowi Shawowi i Adlerowi.

Kongres nie był pokazem i paradą, ale zebraniem pracy. Dwieśniedzielnym, że istnieje międzynarodowa socjalistyczna, we wzmocnieniu swego sojuszu, Wolność, równość, braterstwo w duchu socjalizmu — oto najlepsza gwarancja pokoju. To jest duch naszej międzynarodówki, i w tym duchu możemy o nowym kongresie, na który zapraszamy Was do Londynu. (Zywie oklaski).

Ostatni zabiera głos tow. Paul Faure. Pozdrawia on utrwalenie się Międzynarodówki. Polacyliśmy znów bratnie ręce i wielka rodzina znalazła swe ognisko. Nie cagnie nas Genewa, ani Moskwa, my sami wzięliśmy dokąd iść — ku prawdziwemu zwłazkowi narodów, ku międzynarodowemu socjalizmowi. Towarzysze z wszystkich krajów! Jesteśmy bratersko pozdrowienia od socjalistycznej Francji!

Dobre już po północy, odpowiadaniem „Międzynarodówki”, zakończono II kongres SMR.

PRACE DELEGACJI POLSKIEJ

Kilka słów o pracach polskiej delegacji. W skład jej wchodził tow. Niedziałkowski (przewodniczący), Czapiński, Diamand, Hołkowi, Kruszyński, Posner, Prager, Prausowa, Szałczyński, Szperkowski, Ziemielski, Żulawski, a jako zastępcy: dr. Budziński-Szyłka, Ziemielski i inni.

W komisji pokojowej zasiadał tow. Niedziałkowski i Diamand, a jako zastępca Prager. W komisji bezrobocia: Ziemielski i Szperkowski, w komisji 8-godzinnej dnia pracy Żulawski i Prausowa, w komisji kobiecej Prausowa, Kruszyńska i Budzińska-Tylińska, w komisji organizacyjnej Niedziałkowski i Kruszyńska, w komisji dla spraw rolniczych Prager, w komisji wschodniej Czapiński, Niedziałkowski i Hołkowi, tow. Niedziałkowski wszedł nadto do podkomisji redakcyjnej tej ostatniej komisji.

W obradach konferencji ogólnej uczestniczyli tow. Posner i Diamand, konferencji kobiecej wszystkie nasze towarzyszy, konferencji wychowawczej Czapiński, Kruszyńska i inni konferencji młodzieży Ciołkosz i Kon, konferencji prasowej Szapiro.

Przemawiali: tow. Diamand w komisji pokojowej, tow. Niedziałkowski w komisji wschodniej,

GŁÓWNA WYGRANA 400.000 ZŁ.

Wygrane po złotych: 250.000, 150.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 itd.

Ogólna suma wygranych około 10 milionów złotych.

CO DRUGI LOS WYGRYWA.

Ceny losów I. klasy Polskiej Państwowej Loterii Klasowej są:
 1/4 losu 10 złotych, 1/2 losu 20 złotych, cały los 40 złotych.

Losy są do nabycia w firmie:

BRACIA SAFIER, KRAKÓW, PLAC DOMINIKAŃSKI 1.

Zamówienia listowe załatwia się odwrotną pocztą.

W tem miejscu wyciąć i przesać w kłócie.

KARTA ZAMÓWIEŃ.

DO BRACI SAFIER, KRAKÓW, PLAC DOMINIKAŃSKI L. 1.

Niniejszym zamawiam do I. klasy 12 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej: ..... losów
 wartości po 10 Zł. .... losów półówek po 20 Zł. .... losów całych po 40 Zł. Należność
 złotych ..... 1. przesyłam przekazem pocztowym.
 2. uszczegółowić otrzymaniu losu blankietem nadawczym PKO. 400.117 przez firmę
 załączonym. 1629

Imię i nazwisko: .....
 Miejsceowość i ostatnia poczta: .....
 Bilansy adres: .....

UWAGI

Monarchistyczne przechwałki

Wileńskie „Słowo” zachwalać monarchizm pisał: „Wobec wyherpiania hasel nacjonalistycznych i ludowych, wobec oczywistego bankructwa socjalizmu wytworzyła się w Polsce pustka ideaowa...”. A po tym wesolym wstępie opowiada o spodziewanej wielkiej zdobyczy monarchistów: „W ostatnich czasach — pisze — powstała myśl o fuzji „Organizacji monarchistycznej” ze „Stronnictwem zachowawczym”. To ostatnie stronnictwo do ostatnich czasów skupiało niebyleży (mimo grono osób, rekrutujące się prawie wyłącznie ze star ziemiańskich. W Warszawie jako organ tego stronnictwa ukazywał się „Biuletyn stronnictwa zachowawczego”... Jak się zdaje fuzja tych dwóch grupowań (stronnictwo zachowaw. i org. monarch.) będzie miała nader dodatnie strony. Org. monarch. reprezentuje masę (sic!), stronnictwo

zachowawcze środki materialne, — a więc na spilek połączenia dwóch czynników, bez których nie można mówić o udziale w wyborach przy obecnej ordynacji. Sprawa fuzji z org. monarch. wejdzie na porządek dzienny walnego zgromadzenia stronnictwa zachowawczego, które się ma odbyć dnia 8 września br.”

O sobie zaś pisze „Słowo”: „Będziemy sobie za dostateczną poczytywać nagrodę jeżeli kiedyś jakaś historyja polskiej myśli politycznej nam przyniesie, że byliśmy taranem, który zrobił wyłom w polskim tchórzostwie politycznym, w banalności i wszędziewładze płytkiej tandety republikańskiego frazesu.”

Frazes „Słowa”, opowiadającego dziwy o cudach, utajonych w królewskim tronie, wywołać może ze wścieczenia — niebyleb pod względem budowy klasycznej... Kapielne są te „masy”, które zdobyły monarchichę — zwłaszcza, jak twierdzi, w Wielkopolsce i na Pomorzu — dokąd sprężyła ręką gen. Raszewskiego. Znamiennie są umiżgi do grupy obszarńców, skupiającej się około Biuletynu

nu p. Morawskiego, od której spodziewała się „Jorsy”, której ani ex-generalny, ani pp. Gruchalski nie mogą złożyć na ołtarz królewskości. W swoich mniemiach uważała się za taką siłę, że zdobić będą drogę do Sejmu. Tylko najwęższy ambaras, że brak im kandydata zaraz — do owej królewskiej korony... Porazem, jak zaręczają, zwolennicy ich mnożą się jak grzyby po deszczu.

Z dnia

ZIEMIENNICZANA RFORMA

Ostatnim wielkim manewrem odhitym w dwóch etapach, na Wołyniu i na Pomorzu poświęconemu w prasie sążniste artykuły specjalnych sprawodawców pism, przepłatanie uwagami aeropagu najwybitniejszych wojskowych Ententy.

I tak gen. Ironside przedstawił armii Imperium Brytyjskiego zachwycił się — oczywiście! — iście angielską flegmą naszych oficerów sztabowych, którzy nawet w czasie najgłośniejszych walki zachowywali zimną krew godną szprymlerów wielkiego Albionu.

Gen. Dupont przyświadczył temperamentowi — iście francuskiemu — kawalerii.

U gen. Holly jedynokiego potomka jedynokiego Żółdki wódce czeskiej taborytów, wzbudził entuzjazm nasz — no — oczywiście... tren.

Gen. Grazilio wszedł rozróżnił się na wdok... włoskiego makaronu w zupie gotowanej dla żołnierzy — general... itd. — krótko: każdy z reprezentantów wojsk obcych zachwycił się czym innym, każdemu się podobało coś innego...

Dopiero gdy rozmontowani adiutant ministrowa wojny, którzy oddzielili reprezentantów wojsk cudzoziemskich następujący rozkaz, wszyscy jednomyślnie schyliły głowy przed geniuszem naszego dowódcy.

Oto on:

Głodzi o odłączenie żołnierzy od grup gospodarczych. Trzeba ich czas, przeżyć w służbie czynnej, jak najintensywniej wyżywić dla szkolenia wojskowego. A więc centralne władze wojskowe zezwoliły dowódcom poszczególnych formacji, na wyznaczonym kołach do obierania ziemian za opłatą z kwot uzyskanych ze sprzedaży obywateli ziemianczych...

Oto jest genlańca reforma!

Oto przykład godny naśladowania!

Wszystko inne furda wobec tej ziemniaczanej reformy!

Teraz jest już w wojsku wszystko tak dobrze,

że lepiej być nie może.

Góra ziemniak...

Generałowie Ironside, Dupont, Grazilio, Holly itd., itd., pędyli głowy w niemym podziw...

Prof. Państwowej Szkoły Połoznych
Dr. ADA MARKOWA
 powróciła i ordynuje w chor. kobiecych
 Kraków, ulica Wołska L. 11. Telefon 1181.

TEN

NADZIEJA

(Ciąg dalszy)

Te prawdy, o wiele trwałsze, niż sama nadzieja, posiadał dość póżno obywatel lubelski, pan Podliski. Był on zresztą obywatelom tytułarnym w odczynie francuskiego „cjojen”, którym byłwał każdy sankiulota. Za rosyjskich czasów Podliski zajmował stanowisko profesora gimnazjalnego w jednym z gimnazjów na prawym brzegu Wisły, który uważany był za odczynie rosyjski. Kral, położony na zachód od matki rzek naszy, był warteścią wapińską, dlatego pobawiony był tej troskliwości opieki, jaka szczyliła się wschodnią jego część. Podliski, jakkolwiek uważał się za członka narodu rosyjskiego narodowości polskiej i wyznawał rymską wiarę, nie mógł wybrać się na wielki pogardy dla swoich obywateli, ale tak głęboko ją ukrywał i tak uważał potrafił ultra-jałoność, że pozwolono mu wykładat Język polski za dziesięćset rubli rocznie. Wykładał, według przepisów, odbywał się w języku rosyjskim i polegały jedynie na porównaniach wzorów literatury narodu i narodowości, to jest literatury rosyjskiej i polskiej. Oprócz tego lekko wymagała była jeszcze leżniejsza znajomość żywciozwojów pisarzy polskich. Mając z jednej strony baczność i bezwzględna kontrolę swoich władz a z drugiej jeszcze bezwzględniejszy aeropag sądziowski: pa-

ruset uczniałkow w ogromnej większość hulałkow, ale pełnych wiśkiego patriotyzmu, Podliski musiał nieustannie lawrować i wdać bał się, bał wszystkiego na świecie, ludzi, przedmiotów, nawet zwierząt. Wkroczył oczy zeszalały mu przerażeniem i wybałuszał je okropnie przy lada okazji, zupełnie nie straszne.

Jedną ze swolch cerek nazwał Podliski Nadzieja, raczej Nadzieją z rosyjska w skróconu Nadzią. Było to zapewne ustępstwo na rzecz „narod”, ale w ciocię mawiano, że owa czeretka ma personifikować nadzieję Podliskiego na znalezienie stosunków, przyzem zawsze dodawano „psst!” i kładziono palec na ustach, jak to było zwyczajem jej tatusia. Nadzieja od dziecka nigdy nie chorowała i wyrosła na ładną, hożą panie. Odwrotnie rzecz się miała z nadzieją Podliskiego. Od początku anemyczna i blada rozwinięła się w formie symbolicznej kotwicy bez zadorów, wpleśnię i tak leżała, nie wstrzymywała nawet papierośowego czołka. Nie wiec dziwnego, że papierośowa urwała ją jakaś mała burza rodzinna.

Wyszedł Podliski na miasto i zobaczył coś nowego, co jednak nie wydawało mu się dziwnym. Względnie nie dziwił się nigdy żadnemu faktowi, który wzbudzał w nim strach. A zobaczył rzecz straszna. Na Trynaryjskiej wieży w Lublinie kreśli się, nadzieję na stalowy szkielet, ogromny kołacz miedziany. Dnia tego kogut znikł, a na szkieletu krepiła się Nadzieja Podliskiego! Nawet na tak znaczną dalekość nieszczęśliwy ojciec mógł zobaczyć, że jego ukochana córka nie wydaje się

być niezadowolona ze swego losu. Owzrem, uśmiechała się zwycięście do całego miasta. Profesor polował palec na ustach i szepnął „psst!”, potem postanowił wejść na wieżę i zaprzęść się córki, co ją skłoniło do takiej ekstrawagancji. Ale trudno było prosić w kancelarii katedralnej o pozwolenie wejścia „pod kogutką”, gdyż wieża służyła równocześnie za dzwonnica, na której był umieszczony wielki dzwonek, nazywany na chrzcie Janem.

Wszedłszy do księgi kancelarii, Podliski ucałował nagle przypływ oburzenia i dość twardo zaprzął:

— Bardzo przepraszam, że niepokoję, jednakże chciałbym wdrzeć, jak można było porwał się dzwoniczynie na taki dziki postępek?

— Jakiej dzwoniczynie? Jaki postępek? — zdziwił się wikary.

— Niech ksiądz łaskawie pozwoli mi wejść na wieżę. Tam jest moja lada dzieła...

Wikary zawałd dzwonnika i pociął mu Podliskiego:

— Idźcie z tym panem na wieżę i pozwólcie mu ściągnąć stamtąd jego nadzieję. Trzeba pomagać bliźnim...

— Wieża otwarta, — wyjaśnił dzwonnik, — przy dzwoniczynie dwóch ludzi, zaraz będą „ru-chać”. Może pan sam iść, droga prosta, ciągle do kory.

Zewzetrzany wygląd profesora nie pozwalał na przypuszczenie, że napłiwł będzie auty, więc też dzwonnik nie chciał ryzykować fatyg i drogiego podszew. Podliski poszedł sam.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Władomości polityczne

UKŁADY POLSKO-LITEWSKIE

Wczoraj wieczorem delegacja polska w salach hotelu „Phoenix” w Kopenhadze wydała oświadczenie na temat delegacji litewskiej. Wszystkie dzieńki i dni w słowach przyjaznych omawiały zbieżność myśli konferencji polsko-litewskiej, życząc dobrych wyników pracy i podkreślając konieczność porozumienia polsko-litewskiego dla przyszłości państw bałtyckich.

— o o o —

USTAPIENIE CZISZERINA?

Beriński „Lokalanzeiger” donosi z Moskwy, że Cziszewski miał poważnie zachorować. W Berlinie uważano pojawienie się władomości takiej za oznakę rychłego ustąpienia Cziszewskiego.

— o o o —

CYRYL I MIKOŁAJ JI CZYLI UCIESZNA WALKA DWÓCH PRETENDENTÓW

Wychodzący w Jugosławii „Russkij Słag”, organ pretenda do tronu carskiego, Cyryla, piętnuje rywalów tegoż Mikołaję Mikołajewicza, jako zdradę w stosunku do Mikołaja II. Zarządy dopuścił się również — wedle „Słagu” — generalny atak na: Ruskij, Burslow, Ewert, Aleksiejew i inni.

Nie tylko pół nurem tego biernego wypełnienia atakami groza na „kuzyna”, ale jest i wiersz, wzywający nań pomsty boskiej.

Wiersz ten rozpoczyna się następującym apelem:

Dopokąd Bóg, dzień pomsty odwlecześ
I nie porazisz Iw prawicą swoją
Sprawę tych zbrodni i krzyworęczyństwa,
Którzy odnabiali był ludzian nadzieję?
Oczywiście, że drugi atak carskiej korony,
były „generalissimus” nie pozostawi tego ataku bez odpowiedzi.

Obok Cyryla zaskakiwał go w swojej książce: „Wiek księcia Mikołaja Mikołajewicz” i były minister wojny w gabinecie carskim Suchomlinow, który go przedstawiał jako zwrotnicę o najdłuższych instynktach. Instynkty te ujawniły się — jak pisze — już w dzieciństwie, gdy kańczugiem dla zabawy wybił on cały szereg łuski. Obecnie przedstawia go Suchomlinow, jako morfinistę, odwoławszy zupełnie mędrność jego, na stanowisko wodza, dotknął Suchomlinow i epizodu mawianego podczas wojny wysiedlenia ludności polskiej, pisząc: „Idiotyczna ewakuacja milionów ludzi z Polski” doprowadziła do takiego zamieszania, że przy zupełnym braku polskich na froncie podlegli, pełne tydzień poszukiwań, stały na zapasowych odnogiach kolei pomiędzy Kaukazem a Donem.

Mikołaja Mikołajewicza uderza Suchomlinow z tegoż wiejskiej zaciekłości, że na niego samego chciano po klasie zwać cała odpowiedzialność za nią i nawet posadzano go na ławie oskarżonych i zamknięto w więzieniu.

Monarchiści rosyjscy są tedy w kłopotach. Wobec istnienia dwóch wrogich sobie kandydatów do tronu podzielili się też na dwa obozy. Inne zgryzoty dręczą naszych monarchistów, gdyż dotąd — kandydata nie znaleźli.

Sprawy partyjne

— o —

Rzecz. 5. września. POŻEGNANIE TOW. DRA PELZINGA

Partia tutejsza poniosła poważny ubytek z powodu przeniesienia się jej założyciela i długoletniego kierownika, tow. DRA Marka Pelzinga do Krakowa.

Dnia 29 sierpnia żegnał go komitet partii, klub radziecki, przewodniczący wszystkich organizacji zawodowych i grono starszych towarzyszy wieczornica, na której tow. Krawczyk i tow. Buczyński w serdecznych słowach wypowiedzieli nową pogodność.

Najpierw, w niedzielę 30 sierpnia żegnał go ośroł robotniczy uroczystym porankiem. Przybrana w zieleni i czerwony sztandar ślad zapelnili szczerze towarzysze, pod przewodnictwem tow. Paslerba, który pierwszy po zagajeniu zebrałni intencje komitetu partyjnego i towarzyszy partyjnych iemien wypowiedzieli pogodynie: tow. radnych, tow. walców, Karwala intencjem tow. radnych, tow. Buczyński intencjem kolejarzy, tow. Serafin intencjem szolarzy, tow. Nieogoda intencjem organizacji dozorców domowych, tow. Jach intencjem organizacji metalowców, tow. Jaros intencjem piekarzy, wreszcie intencjem Rady zawodowej tow. Cisek, którzy wręczyli tow. Pelzingowi ogromny bukiet czerwonych gwioździków.

Po pełnej wzruszenia odpowiedzi tow. Pelzinga, który wręczał robotnikom, aby wzmocnią pracę organizacyjną uzupełniając ubytek jego działalności w szeregach tutejszych, odpowiadali obecni „Czerwony szlantar”, kończąc w ten sposób ten niezwykle podniosły poranek pożegnania.

KRONIKA

— o —

Kraków, 4 września.

Nominacje dyrektorów i dyrektorek szkół powszechnych w Krakowie

Kuratorium szkolne w Krakowie, zatwierdziło następujących nowych dyrektorów i dyrektorek w krakowskich miejskich szkołach powszechnych: w szkole I, im. św. Wojciecha Karol Haraschin, w szkole II, im. św. Barbary Józef Robak, w szkole III, im. św. Mikołaja Jan Szpakowski, w szkole VI, im. Cieskiego Klara Krzywda, w szkole IX, im. Konarskiego Klara Kuchcikówna, w szkole X, im. św. Jadwigi Maria Majewiczówna, w szkole XIII, im. Mickiewicza Helena Szafrańska, w szkole XVI, im. Śniadeckiego Antoni Kłoskiński, w szkole XVIII, im. św. Anny, Antonina Reymannówna, w szkole XX, im. Zbigniewa Oleśnickiego Maria Liebling, w szkole XXII, im. W. Jagiełły, Jan Wolewoda, w szkole XXIII, im. Krasińskiego dr. Jozua Einbaum, w szkole XXVIII, im. Żym. Krasińskiego Zofia Henochówna, w szkole XXX, im. Puławskiego Józef Horowski, w szkole XXXI, im. dr. H. Jordana dr. Piotr Florczyński, w szkole XXXII, im. Chodkiewicza Czesław Niżński, w szkole XXXVIII, p. Jan Piotrowski, w szkole XXXIX, p. Jan Dziędzic, w szkole L, Helena Wiśniewska.

— o o o —

II Narodowe zawody strzeleckie w Krakowie

Propaganda strzelecka. — Zawodnicy olimpijscy. Strzelania konkursowe. — Nagrody. — Wystawa strzelecka.

W dniach 6, 7 i 8 września br. odbędą się pod przewodnictwem prezydenta Rzeczypospolitej drugie z rzędu ogólnopolskie narodowe zawody strzeleckie na wojkowej strzelnicy w Krakowie (Wola Justowska). Pierwsze tego rodzaju zawody odbyły się w zeszłym roku we Lwowie. Celem ich jest wykazanie sprawności technicznej we władaniu bronią palną. Bardzo duża ilość zgłoszonych zawodników tak ze sfery wojskowych jak i cywilnych z całej Polski oraz liczne i cenne nagrody przeznaczone dla zwycięzców — świadcza o wielkiej roli, jaką konkursy tego rodzaju mogą odegrać w propagandzie strzeleckiej. Nagrody między innymi ofiarowali prezydent Rzeczypospolitej, minister spraw wojskowych, szef sztabu generalnego, Wz. strzelecki, główny komitet zawodów w Warszawie, prezes okręgu, komitetu w Krakowie hr. Wodicki, Tow. strzeleckie w Krakowie, Tow. Sokół, gmina m. Krakowa itd. Uroczyste otwarcie zawodów i powitalne przemówienie prezesa okr. Komitetu zawodów hr. Wodickiego nastąpi 6 bm. o godz. 9 rano na strzelnicy na Woli Justowskiej.

W dwóch pierwszych dniach zawodów odbędą się strzelania z bronią I konkursu z bronią strzelecką i krótkiej o poszczególne nagrody oraz z bronią małokalibrową o nagrodę całonocną i mistrzostwo Polski. W trzecim dniu zawodów odbędą się zawody myśliwskie o mistrzostwo Polski i strzelanie konkursowe przedmiotowe.

Równocześnie Komitet okręgowy zorganizował wystawę strzelecką w salach Tow. strzeleckiego przy ul. Lubickiej, która będzie przeglądem bardzo ciekawych eksponatów z zakresu strzelectwa, rodzinnej wytwórczości broni, podków, przyrządów myśliwskich itp.

— o o o —

W SPRAWIE BUDOWY PROWIZORYCZNEGO MOSTU NA WIŚLE. Magistrat komunikuje, że budowę wykona okręgowa dyrekcja robót publicznych, która poleciła wypracować projekt prowizorycznego mostu inżynierowi Francowi. Projekt został wykonany i przedłożony do zatwierdzenia ministerstwu robót publicznych. Gmina m. Krakowa zobowiązała się pokryć 50 procent ogólnych kosztów powiększając mostowego, który w konanie zostanie w najbliższym czasie. W zatwierdzenie projektu prowizorycznego mostu ostatecznie jest w najbliższych dniach, poczem nastąpi rozbór starego mostu przy pomocy sił wojskowych.

PODJEKOWANIE ZA PRZYJECIE PRZESTAWICIELI WOJSKOWYCH PANSTW ZA PRZYJAZNYCHNI. Minister spraw wojskowych generał Sikorski nadesłał na ręce zarządu miasta

serdeczne podziękowanie za przyjęcie, takiego doznaczenia w Krakowie przedstawicieli wojskowi państw zaprzyjaźnionych.

DAR GENERALA GOURAUDA. Delegat francuski na manewry polskie generał Gouraud przesłał na ręce generała Szepteykiego swoją fotografię z dedykacją dla oficerów zlotu krakowskiego oraz wykwintne wydanie dzieła „Le Merveilleux de la France” jako pamiątkę jego pobytu w Krakowie podczas ostatniego manewru. Generał Szepteyki podziękował serdecznie listem za ten cenny dar oficerów dar, który został przekazany kasynie garnizonowej celem należytego przechowania.

W SPRAWIE ZŁOŻENIA DO KONWERSJI OBLIGACJI GMINY MIASTA KRAKOWA Z ROKU 1909. Celem przygotowania konwersji obligacji pożyczki emisyjnej gminy miasta Krakowa z roku 1909, magistrat miasta Krakowa w myśl rozporządzenia ministra skarbu wyzywa posiadaczy, przyczyn obligacji, aby oryginalne obligacje wraz z należąca do nich kuponami i talonami złożyli w ciągu miesiąca września br. w głównej kasie miejskiej w Krakowie, która składającą wyda poświadczanie złożenia. Składający obligacje winni przy złożeniu przedłożyć dowody co do obywatelstwa właścicieli obligacji tudzież dowody obywatelstwa osoby, która była właścicielem obligacji, jeżeli zmarła, to dowody spadkowe, oraz dowody potwierdzenia prawa własności przysługującego do nich odnośnym osobom. Posiadacze obligacji, wyżej oznaczonych, którzy znajdują się poza granicami Rzeczypospolitej polskiej, mogą dokonać przedłożenia tychże za pośrednictwem konsulatów polskich zagranicą. O ile obligacje znajdują się w depozytach kas skarbowych lub innych urzędów i władz, które to zarządy i władze zdają we własnym zakresie, zezwala na złożenie w nich obligacje w głównej kasie miejskiej.

Z AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH W KRAKOWIE donoszą, że wpisy dla nowostępujących do Akademii na wydział malarstwa i rzeźby i wydział architektury odbędą się od 6 do 20 września. Na wydział malarstwa i rzeźby mogą być przyjęci kandydaci, którzy przy egzaminie wstępnym, polegającym na rysunku z żywego modelu, wykazują się zdolnościami artystycznymi. Ci z kandydatów, którzy przedłożą świadectwa dojrzałości, które otrzymali w charakterze studentów zwyczajnych, inni jako nadzwyczajni. Do podania o dopuszczenie do egzaminu wstępnego należy dołączyć ostatnie świadectwo szkolne, metrykę w rodzenia i prace rysunkowe. Na wydział architektury przyjmują się kandydaci, którzy wykazują się matura szkoły średniej państwowej (ogólnokształcącej lub budowlanej), prócz tego jako dowód uzdolnienia artystycznego kandydaci winni łącznie z podaniem złożyć w sekretariacie Akademii swe prace rysunkowe. Przyjęcie nastąpi po wykonaniu rysunku klasycznego z rzeźby klasycznej. Abitujeanci egzaminu klasycznego winni ponadto wykazać się znajomością geometrii wykreślnej.

WYJAŚNIENIA MAGISTRATU. Na notatkę pt. „Pracownicy Budownictwa m. w obronie czasu pracy”, zamieszczoną w Nrze 163 „Naprzodu” z dnia 12 sierpnia magistrat wyjaśnia, że jeszcze w dniu 10 sierpnia w biurze p. wiceprezydenta Rolęgo odbyła się konferencja z delegatami robotników w sprawie 8-godzinnej dnia pracy. P. wiceprezydent Rolle wyraził zażalenie, aby następnego dnia wzmianki klasowej w sprawie robotników trwała 8 godzin dziennie, przytem na wniosek bod. miej. odn. B. zatwierdził dniówki w wysokości od 3 do 3.70 zł. dziennie zależnie od wieku i pilności. Dniówki te dotyczą tylko robotników niekwalifikowanych, gdyż płaca dzienna brukarzy wynosi 5 zł. Budownictwo m. z dniem 11 sierpnia zarządziło nad 8-godzinny dzień pracy przy wyższym wynagrodzeniu.

Odniesienie do notatki p. t. „Dziwne zachowanie się funkcjonariusza magistratu wobec mawianego powołania lokatora”, zamieszczonej w Nrze 192 z dnia 23 sierpnia magistrat wyjaśnia, że wedle przeprowadzonych dochodzeń w mieszkaniu p. Giedka w Dębnikach nie było żadnego „funkcjonariusza magistratu”. Mogł być ktoś podsyłający się pod charakter funkcjonariusza miejskiego, co się niejednokrotnie zdarza. Wszelkie zażalenia bez podania nazwiska jak charakteru służbowego dane osoby nie osiągną celu.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Jadwiga Piatkowska, lat 20, zamieszkała przy ul. Wesołej 1, 68, zadyła w zamachu samobójczym własną kłódkę lodową. Zazwane pogotowie ratunkowe odwoziło desperatkę do szpitala św. Łazarza.

KRADZIEŻ Z WOZU. Maria Klimczakowa, zamieszkała przy ul. Żduńskiej, zgłosiła do policji, że dnia 2 bm. skradziono jej wozu na szosie Borek Fałęcki—Kraków 4 kołory i koc wartości 400 złotych.

P. J. Owiński zostaje nadą kuratorem krakowskiego okręgu szkolnego

Jak się dowiadujemy, minister oświaty St. Grabki zmienił swoją decyzję co do przeniesienia niektórych kuratorów szkolnych do innych okręgów. Kurator krakowskiego okręgu szkolnego p. Jan —

Owiński, który miał zostać kuratorem w Łodzi, pozostaje na dotychczasowym stanowisku w Krakowie. Zmiany mają nastąpić tylko w okręgach wileńskim, łódzkim i białostockim.

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACIEGO. Komedja znanej spółki piarskiej Flers'a i Croisseta p. t. „Nowi panowie” (Les nouveaux messieurs) wychodzi jutro na afisz teatru im. J. Słowackiego. Zabytwny ten utwor, pełen dowcipnych aluzji polityczno-aktualnych, od jesieni nie schodzi z repertuaru w Paryżu. Od jesieni w nim Jerzy Leotaurni w głównej roli, da wykonania której zaproszony został przez teatr krakowski. W uncyon rólach grają z dawnego zespołu p. t. Zalewska, Lidowska, Jedynska, grający senatora de Montoire Grandpre, wyborna figura satyryczna, dalej Leliva, Chodecki, Dobiesław, Burnatowski, Zbyszkowski, Sawicki i t. W głównej roli kobiecej Zuzanny Verrier, małej akoreczki z komedii francuskiej przedstawi się publiczności wyposzczkana p. Janina Piaskowska z teatru w Orléans, w ról sekretarza ministra p. t. Tadeusz Przebiłski z teatru w Toruniu. Na czas występów Jerzego Leszczyńskiego jego miejsce nie są podwyższano. W niedzielę popołudniu „Złote kajdany” Korczniowskiego.

OPERETKA NOWOŚCI. W sobotę dwa widowiska: o godzinie 4 popołudniu po cenach całkiem zniżonych „Hrabina Marica”, wieczorem po cenach zwyczajnych premiera operetki Jacobiego „Targ na dziewczątą” w nowej oprawie scenicznej z udziałem Czernekówny, Halmskiej, Józefowicz, Orlińskiego, Tadeusza Piłarskiego młodszego, Rewskiego. Nowe produkcje baletowa Józefowicz i Popielewicz. W niedzielę o 4 popołudniu, dyryguje A. Rapacki. W niedzielę o 8 p. o. w obcór poraż drugi „Targ na dziewczątą”, który Sypniewski repertuar dni następnych.

SPORT

POLSKA—ESTONIA. Zawody w piłkę nożną między reprezentacją Polski i Estonii zakończyły się zwycięstwem Polski w stosunku 3:0.

MISTRZOSTWO POLSKI W TENNISIE. Rozegrane zostało 2 m. w Warszawie. Zwycięzcy para Iodksa Steiner-Stolárov przeciw parze warszawskiej Etmimowicz-Lott w stosunku 6:0, 6:2 i 6:3.

NADZWIĘŻAJNE WALNE ZGROMADZENIE ZTS. „JUTRZEJNA” w Krakowie odbędzie się dnia 13 września w sali zdy, tenru przy ul. Wileńskiej o godz. 3-jej popo. z następującym porządkiem dziennym: 1) przyczyny rezygnacji obecnego Zarządu, 2) dyskusja, 3) wybór nowego Zarządu, 4) wnioski i interpelacje. W razie braku kompletn walne zgromadzenie rozpocznie się godzinę później bez względu na liczb obecnych.

Z Polski

NAGŁY ZGON POSŁA. „Słowo Polskie” donosi o nagłej śmierci posła nowego PSL „Piast” ze wschodniej Małopolski, Stanisława Hulaka. Następca jego jest osadnik Stefan Puka, b. sekretarz okręgowy Piasta.

GŁÓDOWKA POLITYCZNYCH WIEŹNIÓW W ŁWOWIE. W ubiegły czwartek rozpoczęli głodówkę więźniowie polityczni przebywający w Brygidkach i w więzieniu sądowym przy ul. Batorego. Głodujący domagają się między innymi 1) przywrócenia dziennie dwukrotnego spaceru i niewieliczania do przedchozów czasu potrzebnych na rewizji osobistej, której podlegają więźniowie przez opuszczeniem cel, 2) widzenia się z rodziną raz na tydzień w osobnym pokoiu, 3) możności kąpienia się raz w tygodniu, 4) dopuszczenia wszystkich cenzurowanych i legalnych czasopism, netyklo „Słowa Polskiego”, 5) odseparowania politycznych więźniów od kryminalnych, 6) uznania stałej reprezentacji więźniów politycznych wobec władz więziennych i pozwolenia na wybór męża zaufania z prawem kontroli przekazywanego z zewnątrz pożywienia, 7) wydania zakazu wtarcania więźniów politycznych do cmentarzy bez podania imiennych na piśmie. Zastępujący prawną sądu okr. kręgow. Niewiadomski uwzględnił większość przedłożonych postulatów, wobec czego w więzieniu sądowym przy ul. Batorego głodówkę zaniechano. W Brygidkach głodówka trwa.

KS. PROBUSZCZ BIAŁY WALCZY Z PPS. W Rudniku nad Saniem powstał niedawno komitet miejscowy PPS oraz związek zawodowy robotników przemysłu drzewnego. Obie te organizacje robotnicze rozwolnęły ożywioną działalność partylną, która jest solą w oku miejscowemu probuszcowski ks. Białemu. Ks. Biały zapominał zdaje się o tem, że ambona nie jest trybuną wieców dla politycznych mówców, zamiast bowiem słowa Bożego, cisza z niej gromy na socjalistów, których nazywa wrogami religii. Zacierającemu księżka posuńdo się tak daleko, że gdy towarzysze Rudnika urządzili festyn robotniczy, to ks. Biały „kazał”, że jeżeli któryś z uczestników nie dostanie rozprzerzenia. Mimo tych jednak podrygów ks. probuszcza ruch partylny w Rudniku rzeczywiście bardzo pięknie, a robotnicy tujeś śmieją się z politykizującym księdza i stołą karmin w szeregu Polskiej Partii Socjalistycznej.

Towarzysze.

NADUŻYCIA W KASACH KOLEJOWYCH. Przed kilkunastu tygodniami dyrekcja kolei zaawizowała, iż na liniach podmiejskich któraś za nadużyła przy sprzedaży biletów. Nadużycia te nabrały cech szeregich na odcinku podmiejskim Warszawa—Otwock. Manipulacja oszustów polegała na tem, że wobec panującego na stacji bez ruchu nie było w stanie skontrolować biletów wszystkich pasażerów. Korzystali z tego oszuści, którzy wykupywali od kontrolorów na dworcu w Warszawie nieprzebrakowane bilety, następnie przy współudziale swych pomocników odsyłali je na poszczególne stacje do ponownej sprzedaży. O nadużyciach tych stacja powiadomił urząd śledczy, który wszczął dochodzenia. Czynione przy pomocy wyświadczonego obserwacji, daty wykręcie zadziwiałe wyniki. Oto na stacji Łódźowej w chwili mijania się pociągów, z pociągu, idącego do stacji Warszawy wyskoczył jakiś młody żyd, który po wręczeniu paczki kasjerowi wskoczył do pociągu, odchodzącego do Warszawy. W ślad za nim ucieł się wywiadowca, zaś komisarz Dojch przystąpił do badania sprawy na miejscu. Klaser Jan Władarczyk oświadczył, iż żadnej paczki nie otrzymał, jednakowoż po zaproszeniu rewizji, oddał paczkę, zawierającą 29 biletów do Warszawy, już raz zużytych. Kasjer został aresztowany. Dalsze obserwacje naprowadziły na ślad licznych oszustów na stacji w Falencie. Została tam aresztowana kasjerka p. S. Aresztowana została również żyd, trudniący się rozwożeniem biletów. Jest to Józef Szpitalnik, mieszkaniec Wawra.

STUDENCI POLUJĄ W POLSCE. Wczoraj o godzinie 10 przed południem przybyła do Warszawy wydziałka studentów wileńskich.

POBIECIE I OBRABOWANIE POSŁA W POCIĄGU. Posel pastowy Malik jechał onegdaj w nocnym pociągu z Warszawy do Łwowa. Nieznany osobnik zakradł się do przedziału, w którym jechał posel w zamiarze popienienia kradzieży. Gdy p. Malik przebudził się ze snu, opryszek ugodził go nieszkodliwie w głowę, a następnie porwał marynarkę, wraz z portfelem, zawierającym znaczniejszą gotówkę, poczem zbiegł.

RABUNEK NA UL. CHŁODNEJ W WARSZAWIE. Na przechodzącą ul. Chłodną inkasenta magistratu p. Juliana Tenklera, napadło po północy koto domu p. 50 trzech osobników, którzy pobili go i wyrwali mu teke, w którym przewoził, że zawiera większą gotówkę. Na krzyk napadniętego nadbiegli posterunkowi, mimo jednak naciemniastowego pościgu, napastników nie zładano niać.

WALKA Z JAGLICĄ W WARSZAWIE. Ponieważ otwarte przez polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom dwa zakłady dla leczenia dzieci jaglicy (w Warszawie i w Sremie) zostały całkowicie zapełnione, a do komitetu nabywają wciąż liczne zgłoszenia dzieci dotkniętych jaglicą, komitet zamierza powiększyć zakład dla dzieci jagliczych w Warszawie o dalsze 140 łóżek. Polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom zwrócił się do magistratu m. Warszawy o wyznaczenie sum, niezbędnych na odnowienie i rozszerzenie zakładu dla leczenia dzieci jagliczych. Należy mieć nadzieję, że próba ta będzie pomyślnie załatwiona przez prezydenta m. Warszawy, p. J. Jodłowskiego, ze względu na usługi, oddane dzieciom stoicy przez instytucję komitetu.

PLACE W SZKOLACH PRYWATNYCH. Zarząd główny Związku zawodowego nauczycielstwa szkół średnich zawiadamia dyrekcję szkół i nauczycieli, że nomą zasadańska plac związkowych w szkołach prywatnych i społecznych od 1 sierpnia br. wynosi 152 złote. Zarząd główny Związku protestuje kategorycznie przeciwko wprawdzeniu przez niektóre szkoły przymusowego ubezpieczenia nauczycieli w prywatne Towarzystwo assekuracyjne, wbrew woli większości nauczycieli, uważając je za szkodliwe dla interesów nauczycielskich i dające do osłabienia akcji społecznej ubezpieczenie pracowników umysłowych.

Z zagranicą

POGRZEB CONRADA HOETZENDORFA. We Wiedniu we środę po południu odbył się pogrzeb byłego szefa sztabu generalnego armii austriacko-węgierskiej, Conrada Hoetzdorfa, przy udziale przedstawicieli rządów Austrii, Niemiec i Węgier, generalnej oraz dygnitarzy dawnych Austro-Węgier. Wielu licznymi wieniecami zauważano wiecie od byłej cesarzowej żyły i jej syna Ottona. Przed krakowskim kroczył oddział garnizonu wiedeńskiego, który następnie przedzielił przed trumną i oddał salwę honorową. Mowy żałobne wygłosił obywateli austriacki minister wojny Kraus i był austriacko-węgierski minister wojny Vagobin.

W PROCESIE PRZECIWO B. MINISTROWI BENICZY-EMU w Budapeszcie po przeprowadzonej tajnej rozprawie zapadł wyrok skazujący Beniczkiego na trzy lata więzienia, 15 milionów koron węgierskich grzywny i utratę praw obywatelskich na przeciąg trzech lat. Skazany został zatrzymany w więzieniu.

CENTRALA KOMUNISTYCZNA W RYDZE. Policja odkryła centralę komunistyczną, która kierowała całą działalnością legalną i nielegalną komunistów w kraju. Aresztowano wszystkich 9-ciu członków tej centrali, z których 7 było wyemigracyjnych przez międzynarodowe moskiewskie i zamierzonych w fałszywe paszporty. Równocześnie dokonano 31 znaczniejszych aresztowań na prowincji.

POSZUKIWANIA ŁODZI PODWODNEJ „Venderro”, która zaginała podczas manewrów wileńskich, z załogą 54 marynarzy, dotychczas nie daly żadnego wyniku. W odległości 7 mil od przylądka. Passero w miejscu głębokim na 90 metrów, znalazłono na powierzchni wody ślady nafy i stwierdzono, że łódź wywróciła się na bok, wylewając łożysko baniek powietrznych. Przypuszczają, że w tem miejscu musiała utonąć łódź podwodna „Venderro”. Podjęto prace nad zbadaniem dna morskiego.

WYBUCH W FABRYCE PROCHU. We środę rano nastąpiła eksplozja w fabryce prochu w Durbest (Rumunia). Było wielu zabitych i rannych.

LISTY Z KRAJU

Nowy Sącz, 2 września.

ROBOTNICZY NOWOSĄDECY W HOLDZIE • DLA STANISŁAWA OKRZEJJI

Podniosta uroczystość obchodzącej onegdaj kolejarze w Nowym Sączu. W dwudziestą rocznicę stracenia tow. Stefana Okrzeji na stokach cytadeli warszawskiej odegrali dramat Bakala p. t. „Stefan Okrzeja”, przedstawiający walkę tego synu ludu z ukłkiem carskim w pamiętnym roku 1905 i jego śmierć ofiarną na stokach cytadeli warszawskiej. Przedstawienie poprowadził Nowy wspólny tow. p. Dąb Marja. Mowa przedstawił strasny tow. i dzie, jakich na bezbronnych robotnikach warszawskich dopuszczał się w roku 1905 rząd carski i walkę, jaką PPS stoczyła z caratem. Na czoło walczących wysunął się młody robotnik, syn kolejarza warszawskiego, Okrzeja i nie licząc się z ofiarą własnego życia, oddał się do dyspozycji partii, aby umożliwić zamach na sprawcę zysłów, reprezentacji, oberpolmistrza Nolkna. Zamach się powiódł częściowo, a schwytywał przez żandarmów carskich Okrzeja zawiązał na szubienicy. Dramat osnuty na tło bohaterstwa czynu Okrzeji, odegrany znakomicie przez robotników, wywarł głębokie wrażenie.

Organizacja kolejarzy Nowego Sączu, jedna z pierwszych w Polsce, czcąc pamięć męczennika proletariatu, wskazała zarazem obecnym wielki przykład poświęcenia dla ideałów socjalistycznych.

Czas odnowić przedplac na wrzesień

Rada Ligi narodów

Genewa, 3 września. (PAT). W dalszym ciągu wzrastających obrad Rady Ligi narodów szwedzki minister spraw zagranicznych Uden zreferował rezolucję komisji w sprawie walki z opium. Przyjęto wniosek wniesienia na porządek dzienny pełnoprawnego posiedzenia Ligi propozycji wysianiu komisji mającej na celu zbadanie produkcji opium w niektórych krajach, produkujących ten narkotyk. Następnie tenże referent przedłożył sprawę badań przez tymczasową komisję dla spraw ekonomicznych. Uchwalono rezolucję tej komisji oraz kazać plenium Ligi Sprawę mniejszości greckich

i tureckich została za zgodą obu stron odczytana. Najwięcej zainteresowania budzi sprawa Mossulu, która została przeniesiona na jutrzejsze posiedzenie. Zapowiada się ona niemal sensacyjnie wobec podkreślenia nieustępliwości ze strony delegacji tureckiej. Sprawa mniejszości na Litwie wpłynęła prawdopodobnie również dziś na porządek dzienny obrad.

Gdańsk, 3 września. (PAT). „Danziger Neuste Nachrichten” donosi z Genewy, że Rada Ligi narodów postanowiła odczytać sprawę gdańską odrębnie do 15 września.

Kongres pokoju

Paryz, 3 września. (PAT). Minister de Monzie ogłosił wczoraj po południu w gmachu Sorbony 24-ty kongres pokoju. W uroczystości wzięło udział wiele wybitnych osobistości, między innymi wiceprezidentowie senatu belgijskiego, przewodniczący Reichstagu niemieckiego, przewodniczący parlamentu luksemburskiego, delegat angielski Stowarzyszeń pokoju Norman Angell i wiceprzewodniczący sejmiku bułgarskiego. Wazow, Na wieście swego przemówienia minister de Monzie powitał członków kongresu w imieniu Francji, która oddała myśl swoją na usługi pokoju, w imieniu kraju, gdzie istnieje różnica w zapatrywaniach na sposoby przygotowania dla obrony pokoju — wreszcie w imieniu rządu, który wierzy swojej tradycji nawet w najświeższych dziełach siebie chwalił wciąż zawsze racjonalną, nie krzyżującą, płynącą z sil.

Niewągalnie do utworzenia w Paryżu instytutu współpracy umysłowej, mowca podkreślił, że u-rzeczywistnienie tego projektu, aprobatą jego

przez parlament francuski i przyjęcie przez kraj, skazany przez długi czas na liczenie jedynie na swoje własne siły, nasuwało wiele uwag. Francja — zakończył minister — ratyfikowała niedawno pierwszą konwencję z Niemcami w sprawie wymuszenia tuziemców. Francja domaga się tylko szacunku dla swoich zmarłych i poszanowania traktatów.

Paryz, 3 września. (PAT). Na powszechnym kongresie polską reprezentacja profesor Handelsmann, oraz dr. Józef Polak, ambasador polski na otwarcu reprezentował pierwszy sekretarz ambasady Poniński.

NIEMCY OPUSZCZAJĄ KONGRES

Paryz, 3 września. (PAT). Wczorajsze załącza na międzynarodowym kongresie pokojowym z powodu których prezydent Reichstagu Loeb nie mógł wygłosić swojej mowy, wywołały ten skutek, że delegacja niemiecka powzięła dzisiaj uchwałę wycofania się z kongresu.

WIELKI STRAJK W ANGLII

London, 3 września. (PAT). Sytuacja strajkowa w porach angielskich nie przedstawia się tak groźnie, jak podają niektóre źródła. Strajk jest dotychczas częściowy. Wybuchł on z powodu o-fundowania się przemysłowców odwrętych za zmniejszeniem płac. Większość marynarzy w portach angielskich nie przetrwała pracy, jakkolwiek oparla się tendencjom żłkniowym. Sprawa ta została załatwiona w drodze wzajemnego porozumienia pomiędzy przedsiębiorcami a marynarzami.

London, 3 września. (PAT). Wśród marynarzy i robotników transportowych portów angielskich zwyciężyła większość, zgromadzona w „National Sailors and Firemen Union”. Większość ta przyjęła za podstawę porozumienia dalsze trwanie umowy z opium ubiegłego z wysiłkiem jej za-streżeniem, manowicie co do tego, że z dniem 1 sierpnia br. obowiązują warunkowa znizka płac, które podwyższenie będą równocześnie z podniesieniem taryfy transportowej. Związek podpisał dział z przedsiębiorcami umowę, obowiązującą również wszystkie galezie żeglowne, mające siedzibę w poszczególnych portach angielskich.

WALKI W MAROKKU

Fez, 3 września. (PAT). Dwa oddziały francuskie odczuli zupełnie wizerza Aregou. Nieprzełajły wszędzie ponosiły poważne straty.

W KINOTEATRACH

UCIECHA: JULICA MILJARDERÓW. Jeśli braku zwariet akcji tego dramatu nie można narażać zalet, teimbardziej nie można go nazwać wadą. Jestto raczej ciekawa próba usprawiedliwienia a raczej uzasadnienia pewnej tezy etycznej (moralnej) nie jak w dotychczasowych filmach a merykańskich na podstawie ciekawej baści dla dorosłych dzieci, lecz za pomocą swym kłopotliwym fragmentów zobrazujących najmniej od dramatycznej akcji plastycznie środowisko, które ponownie czy skrytykować autor zamierzał. Tym razem postawiono pod przęzier rozgrzaną rozgrywkę miliardera w osobach papy, mamy i trzech bardzo nowoczesnych córeczek posuszających się każda na swoją rękę w dość mglistych granicach przywzrostu i zrzucania ciężko zapracowanych majątków dziedzika. Wesoła zabawa kołyszą się ruią finansową, zaczętem moralności ewangelicznej staje się zadofe.

Epizody dobrze dobrane bez cudownych zbiegów okoliczności i bez dramatycznej egzaltacji, dają tem większe złudzenie prawdy, że osoby działające mają sylwetki, codzienne (wzrastają popołisze a nawet aktorki nie robią z siebie promiennych piękności. S. B.

Przegląd gospodarczy

KURS DOLARA

Warszawa, 3 września. (PAT). Waluty: Dolary St. Zjedn. \$69—\$71—\$57.

— 0 — 0 —

NIEMCY PODWYZSZAJĄ CŁO NA PSZENICE POLSKA

Rząd niemiecki ustalił cło na pszenice pochodzącej polskiego w wysokości 10 marek od cetnara metrycznego. Stawka ta jest pobierana od 1 września t. j. od daty wejścia w życie nowej taryfy cłowej na zboże.

— 0 — 0 —

KARTEL ŻELAZNYWA NIEMIECKIM GÓRNYM ŚLĄSKU

Kolonia, 3 września. (PAT). „Kölnische Zeitung” dowiaduje się że między przemysłowcami niemieckiego Górnego Śląska toczą się obecnie pertraktacje w sprawie utworzenia górnoligastego kartelu żelaznego z kapitałem akcyjnym 40—50 milionów mk. Polowa tego kapitału przynadaby na „Oberecku” i „Donnersmarkdittne”, druga połowa zaś na „Oberchensische Industrie A. G.”. Do kartelu tego przylączyłoby się ewentualnie także rząd pruski.

Repertuar

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Piątek: Teatr zamknięty.
Sobota: „Nowi panowie” (nowość) — R. Fiersa i Croisseta.

OPERETA NOWOŚCI

Piątek: Teatr zamknięty.
Sobota popoł.: „Hrabini” Marcia, wieczór: „Targ na dziewczęta” (premiera).

KINOTEATRY

Kinoteatr „Reduta”, ul. Lubicz 15

wyświetla od piątku dnia 4 września 1925 roku

Sensacyjna nowelizacja „PRZY KOMINKU”

W roli głównej przedniożona: WIERA OGRODNIAJA. Drugi aktor Teatr Stanawickiego w Moskwie, Dubajski filmowy artysta opery Mistrzów, p. Mistrz Mistrz Kamienicki i J. Ojciec (wzrostu Czerwona).

Nowości: Harold Lloyd „Jeszcze wyżej” komedia w 7 aktach, Maks Linder „Bądź młoda żoną” komedia w 5 aktach i Jones Jones burleska w 2 aktach.

Promieci: „Karawana”.
Sztuka: „Kto zabił?”

Uciecha: Ulica miliardera, dramat w 8 aktach.
Warszawa: „Pro maska lampartów”, dramat w 7 aktach. Ponadto „Koszmar na noc”, komedia.

Związki i zgromadzenia

RADA ZAWODOWA uprasza komisję kontrolującą na piątek 4 b. c. godz. 6 wieczór do kontroli — a ni toż, Gize, Perca i Papiera.

DO WSZYSTKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. W KRAKOWIE. Na podstawie uchwały Rady Zawodowej z dnia 17 sierpnia zawiadamiamy, że w niedzielę 6 września o godz. 9 rano w Domu Robotniczym, ul. Dunajewskiego 5 (duża sala) odbędzie się Półroczne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Związku Zawodowego z porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania, 2) sprawozdanie z działalności: a) ogólne, b) kasowe, c) komisji rewizyjnej, d) sprawozdanie Rady zawodowej z Okręgowa Kom. Zaw. Zaw., 4) wybór nowego Zarządu, 5) wolne wnioski i interpelacje. Tylko organizacje wchodzące w skład Krakowski Rady Zawodowej wysyła delegatów: na każdym 50 członków 14 delegatów.

Wydział Rady Związków Zawodowych. KOMITET OBYDOWY PPS I RADA ROBOTNICZA wzywają organizacje i wszystkich towarzyszy, by wykupowali znaczki na rzecz Międzynarodówki Socjalistycznej Sekretariat. SKŁADAJMY KSIĄŻKI DO BIBLIOTEK ROBOTNICZYCH. Dzięki ofiarności niektórych towarzyszy, Komitet Obydowy PPS w Krakowie stworzył bibliotekę robotniczą w szeregu miast prowincjonalnych, przy pomocy komitetów miejscowych. Prosimy więc wszystkich towarzyszy i sympatyków naszych, którzy mają w domu precyzyjne książki i broszury, aby zechcieli je ofiarować na rzecz bibliotek robotniczych na prowincji, na rzecz Komitetu Obydowego PPS w Krakowie, ul. Dunajewskiego 11, piętro, w godzinach od 10—1 i od 4—8, wieczór.

TELEGAMY

REFORMA ROLNA W KOMISJI SENACKIEJ

Warszawa, 3 września. (PAT). Senacka komisja do spraw reformy rolnej zakończyła dziś głosowanie nad poprawkami zgłoszonymi w toku dyskusji. Przeględnosławne wszystkie poprawki do artykułów od 27 do 52, przyczem poprawki merytoryczne upadły, natomiast przyjęto kilka poprawek natury stylistycznej i redakcyjnej. W ten sposób podkomisja zakończyła swe prace nad projektem ustawy o reformie rolnej. Rezolucję tych prac wzięją z kolei pod obrady połączonych komisji senackich skarbowo-budżetowej, prawnej i gospodarstwa społecznego w dniu 7 bm.

KRADZIEŻ W SZKOLE PODCZORĄCZYCH

Warszawa, 3 września. (Tel. wł. „Nap”). W wydzie gospodarczym szkoły podchorążych wykryto sensacyjną kradzież 20 tysięcy złotych oraz dwóch czeków. Śledztwo stwierdziło, że kasę, w której się znajdowały pieniądze i czek, otworzył właściwym kluczem, nie zaś wytrychem. Dalsze śledztwo wykryło, że kasjer zgubił przed 10 dniami zapasowy klucz od kas, jest więc uszczelnienie nie przypuszczenie, że trykandem kluczem otwarł to kasę. Czy o fakcie zgubienia klucza kasjer zawiadom. swoje władze przełożone i kiedy to uczyni, niewiadomo. Sprawę ujęła w swoje ręce żandarmeria wojskowa.

LITWA CHCE ZWROCIĆ NIEMCOM KŁAJPEDE?

Tylta, 3 września. (PAT). Prasa litewska notuje pogłoski, jakoby rząd litewski nosił się z zamiarem zwrocenia Niemcom cześć lub nawet całego obszaru Kłajpedy, a to ze względu na trudności gospodarcze, w jakieś znajdują się Litwa i Kłajpeda. Pogłoski te uporczywie utrzymywała się wśród ludności Prus wschodnich, aczkolwiek i niemieckim urzędnikom w królewskim prezydium nie pomieknęło ich, choć i nie przeczą im. Informacje te stwierdza tylko, że żadnych rokowań w tej sprawie między Litwą a Niemcami nie było i że sprawa rewizji granicy litewsko-niemieckiej obciąża jest jedynie całokształt programu wschodni-niemieckiego.

ABD EL KRIM ZADA NIEPODLEGŁOŚCI

Paryz, 3 września. (PAT). Korespondent „Matina” w Maroku uzyskał wywiad z pierwszym sekretarzem Abd-el-Krima Tazoutem, który oświadczył że Rifiani pragną całkowitej niepodległości a mowa o pokoju wówczas dopiero może mieć miejsce, gdy Francja i Hiszpania uznają tę niepodległość. Tazout dodał, że Rifiani nie są związani z żadnym mocarstwem obcym.

Jak walczy z żydami b. dyrektor „Rozwoju“

Pod tym tytułem donosi warszawski „Kurier Poranny“:

„Wśród ujawnionych w ostatnich czasach głosech sfer o różnym pokroju na specjalnie wyróżnić nie zasługuje afisz wielkimi literami na Sejm ustawodawczy Tadeusza Dymowskiego, (głównego w swoim czasie z przechrztywania listu, adresowanego do p. Leona Diamanda - Red. Nap.). P. Leon Hajdźmowski, obywatel ziemski, mający zamiar nabyć znajdujący się w rękach żydowskich znany majątek Krobów, w pow. grójeckim, zwrócił się w tym celu do znanego działacza i b. dyrektora Towarzystwa „Rozwój“, p. p. Tadeusza Dymowskiego, był ten, korzystając ze swego stanowiska, wystawił mu się o pożyczkę bankową 30.000 dolarów na termin dwuletni, — pożyczkę, mającą być zabezpieczoną na majątku Krobów. Pan Dymowski, uważając, że tam, gdzie chodzi o wykup majątku z rąk żydowskich — jego starania i zabiegi powinny być jaknajszersze, — zgodził się być na takie pośrednictwo, ale nie zapomniał prztem o wynagrodzeniu za swoje „zrędy“ pośrednika. Z początku żądał za swe zabiegi 1000-cie dolarów, lecz widząc zafasrowaną miłą i niezadowolonego z Hajdźmowskiego — targ w targ zgodził się na 600 dolarów. Na zabezpieczenie tego swego wynagrodzenia p. Dymowski natychmiast otrzymał ciepłą ręką weksłami in blanco sumę 3120 złotych.

Jakkolwiek p. Dymowski zaproponował panu H. wydanie mu pokwitowania na otrzymane in blanco weksle, niemniej pokwitowanie to zostało w sferze marek, gdyż H. oświadczył, że jest ono zbyt cenne wobec powagi stanowiska p. Dymowskiego, wystarczające służyć p. Hajdźmowskiemu, jednak za długi czekał na rozpoczęcie zabiegów ze strony p. Dymowskiego i w końcu srodoż się zawiódł na zaufaniu, którem tak hojnie siał w stosunku do p. Dymowskiego. Ostatecznie H. ku wielkiemu swemu rozczarowaniu, doszedł do głębokiego przeświadczenia, że p. Dymowski nie dotrzymał swego zobowiązania, a co ważniejsze, z liczby otrzymanych 5 weksli in blanco od p. Dymowskiego, jednego z nich p. Dymowski trzy psuś w obieg, zdyskontował je, a w terminie dwuletnim p. Hajdźmowski musiał je wykupić, by nie stracił na opłiny, no i potrzeb-

nego mu w tym czasie kredytu.

Nie dość na tem, dowiadujemy się, iż pomiędzy stronami wynikł obecnie zatarg honorowy i zażalenie odpowiedź na notarialne wezwanie o wy-

kupienie przez p. Dymowskiego, p. H. otrzymał... zaproszenie do... męty pojedynkowej.

Atoli sekundanci odmówili swych usług w tej sprawie, uważając, że wobec wniesienia przez p. Hajdźmowskiego skargi przeciwko Dymowskiemu o przestępstwo karne, — wszelkie kroki honorowe nie mogą tu należeć zastosowania“.

Ujęcie sprawców zamachu na pocztę lwowską

Dnia 21 marca br. dokonany został śmiertelny napad w bramie głównej poczty we Lwowie, na wóz pocztowy, zawierający w workach kilkadziesiąt tysięcy złotych, odprowadzonych z urzędów filijalnych. Nieznani bandyci porwali kilka worków, zawierających 35 tysięcy złotych, resztę pozostawili. Policja zaczęła czynić dochodzenia, dopatrząc się w tym napadzie szwajcarskiego rabunka i w rezultacie aresztowała kilka osób z personelu pocztowego, jak się później okazało, zupełnie niewinnych. Niezależnie od dochodzeń policji kryminalnej policja polityczna postawiła tezę, że musiał to być napad na tele politycznym. Dane swoje opierała policja na napadach, dokonanych w roku 1923 i 1924 na ambulanse pocztowe w Bohorodczanach, w Kałusz i t. d. Ogniskiem tych napadów było grecko-katolickie probostwo w Ternopolu, gdzie synowie proboszcza, Roman i Jarosław Baranowski, należeli, jak się okazało, do ukraińskiej organizacji bojowej, która za cel sobie postawiła między innymi zdobycie węgów, na rozwój swojej akcji terrorystyczno-wojennej.

Po drugim nieudalym napadzie na ambulanse pocztowe koło Kałusza z końcem 1924 roku, bojówka ukrywała się na probostwie w Ternopolu. Policja obstawała dom proboszcza, chcąc schwycić sprawców napadu. Gdy policja wkroczyła do mieszkania proboszcza, ten wraz z żoną zagadali policję, a synowie ich uciekli. Rozpoczęła się strzelanina, w czasie której został Roman Baranowski postrzelony w nogę. Policja zdolała aresztować wówczas jednego z członków bandy, Paławskiego, który udawał, że przybywa z Czechosłowacji, podał prztem fałszywe nazwisko Nowak.

Od tej pory, to jest od listopada 1924 roku, Baranowski ukrywał się we Lwowie przed policją. Po napadzie na pocztę lwowską policja za-

rzędziła szereg rewizji wśród ukraińskich studentów; jednym z aresztowanych był słuchacz praw Andrzej Olyński, jednak po trzech dniach z braku dowodów został uwolniony.

W czerwcu br. policja polityczna otrzymała wiadomość, gdzie się ukrywają Baranowski pod fałszywymi nazwiskami. W celu angioskowania ich sprowadzono policję z Kałusza, która aresztowała jednego z nich na cmentarzu Janowskim, poznając go po ten, że chronił drugiego przed cerkwią we Lwowie. Mieszkańcy on w zaciemnej okolicy przy ulicy Ubocz 4 (obecna Łyżakowska). Front tych zabudowań stanowi willa mieszek ukraińskich, które nie wiedziały, co się dzieje w okolicy. Dość należy, że całe zabudowanie należy do metropolii grecko-katolickiej. W okolicy działały się rzeczy dziwne, rozwijała się wifanie nadzwyczajny. Znalaziono tam kilkadziesiąt sztuk broni, węgreczki na naboje, materiały wybuchowe, many szafu generalnego, słowem, cały magazyn wojenny. Tam też nastąpiło aresztowanie Mikolaja Kowalskiego, słuchacza medycyny i Włodzimierza Szumskiego, byłego kandydata teologii, obecnie bez zajęcia.

Podczas dochodzeń okazało się, że uwolniony pierwotnie Olyński zachodził do innego zakospirowanego lokalu (przy ul. Kingi 1. 4). W międzyczasie Olyński ukrywał się w Poznaniu, gdzie go aresztowała policja lwowska. W rezultacie dochodzeń udało się ustalić, że bojówka złożona z obu Baranowskich, Olyńskiego, Kowalskiego, Szumskiego, Jasińskiego (Leszczyńskiego) dokonała napadu na wóz pocztowy we Lwowie.

Pieniądzy u nich nie znaleziono, złożono jednak stwierdzić, że pieniądze szły na cele organizacji bojowej. Wszyscy aresztowani zostali oddawieni do sądu.

— o o o —

Ceny ogłoszeń

Za 1 wiersz milimetryowy:
Zwykłe 15 gr. — Nadesłane 40 gr. — Po kronice 50 gr.
Na 1. stronie 60 gr.

Ceny ogłoszeń

Ogłoszenia zamieszczone 50% droższe. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiad. DZIAŁ INSERATOWY „NAPRZODU“ DUNAJSKIEGO L. 5. — TELEFON 310. — KONTO P. K. O. Nr. 400.670.

Co czynić?

Nadeł! Charakter pisma swój Job zainteresowanej osoby, dokonujemy: imię, rok, miejsce urodzenia. Otrzymasz, szczegółową analizę charakteru, okiełbanie złych, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłamy po otrzymaniu 3 złotych. Osobliwie przyjmujemy 12-7. Protokoły, edery, podjękowania nadeł, w białej, złotych ośmiu złotych. Stylizacja, Psycholo-Gratolog, Stylizacja, Płk, Płk, Płk 25 - 25. 1542

Do sprzedania

elegancka damska garderoba, oraz bukiel i kapelusze bardzo tanie. Wiadomości, ulica Konarskiego 81, parter.

PANTOFLE DREWNIANE

Abile prawdziwa skóra, używane są w fabrykach chemicznych, szlifowanych szkła, maszynach, butach skłanych i żelaznych i t. d. oraz fartuchów nieprzemakalnych. Polosy specjalny skład przybory i maszyn, czelozio-maszynskich i mierzarskich

ALEKSANDER ZAREMBA
Kraków, ulica św. Marka L. 20.

na roczne i półroczne, doświadczone i młode
Wpisy
Kursy handlowe i rachunkowości państwowej
T. NOWAKA w Krakowie, ulica Krowoderska L. 17
w godzinach od 10-1 i od 4-8. 1563
SZKOŁA PISANIA NA MASZYNACH.

Precz z tandetą

Kupujcie konfekcje męską, materiały, fasony, wykończenie pierwszorzędne po cenach konkurencyjnych u firmy

E. KATZ i S-ka
Kraków, Grodzka L. 26.

Specjalność: Płaszczony i mundurki studentekie przepasowe. 1555

MASZYNISTE EGZAMINOWANEGO

z długoletnią praktyką przyjęli zraz fabryka krakowska do motorów „BOLLINDER“ i „DIESEL“. Zgłoszenia: „Maszynista“, „Admini“, „Naprzodu“.

KREM FASCINATA
wydelikatnia cerę!!!
1589

Robotnicy! Jeśli chcecie mieć zdrowy i tani chleb, przyczynicie się swoją własną pracą do piekarni robotniczej!